

MAGAZIN ELŐFIZETÉS 20. század Újkor Középkor Ókor Őskor JÁTÉK! | Dosszié | Kviz | e-folyóirat | Műhely

Zsidó zenészek alkalmazása miatt került bajba 1944-ben a világhírű karmester

2016. augusztus 9. 12:49 MTI

◀ Sorsgyötörte magyar anyák - már kapható a Múlt-kor tavaszi száma

"Nekem a zene az anyanyelvem" - vallotta a százkét éve, 1914. augusztus 9-én született világhírű karmester, Fricsay Ferenc. Fricsayt Mozart és Beethoven "szakkarmesterének" neveztek, emellett Kodály és Bartók műveinek avatott előadója volt és kiváló volt olasz operák, Muszorgszkij, Liszt és Berg műveinek tolmácsolásában is.

szeged.hu

Korábban

- » Nem kért a lovagi címből az első nem-európai irodalmi Nobel-díjas
- » Elmegyógyintézetben végezte a romantika egyik legnagyobb zeneszerzője
- » Egyetlen családban kapott az apa, az anya és a gyermek is Oscart

Négyévesen már katonazenekart vezető édesapja mozdulatait utánozta annak háta mögül, nagy sikert aratva a közönség körében. Hatévesen kezdett zongorázni tanulni a Zeneakadémián, majd további hangszerekkel (hegedű, klarinét, harsona, ütőhangszerek) is megismerkedett, zeneszerzői és karmesteri tanulmányokat folytatott. Tanára volt mások mellett Kodály Zoltán, az ő szellemi növendékének vallotta magát élete végéig, valamint Bartók Béla, Weiner Leó és Dohnányi Ernő, lelkesen látogatta a Klemperer, Bruno Walter, Furtwängler által vezényelt hangversenyeket. A karmesteri pálcát tizenévesen fogta először a kezébe, a rádióban is közvetített koncertről elkésző apja helyett beugorva dirigálta a katonazenekar élén Wagner *Tannhäuser*ének egy részletét.

1933-ban diplomázott a Zeneakadémián, s bár felajánlottak neki egy segédkarmesteri állást az Operaházban, ő mégis Szegedre szerződött. A városi filharmonikusok és a helyi katonazenekar vezetője lett, utóbbi tisztsége miatt egyenruhában, oldalán karddal kellett az utcán közlekednie. A Tisza-parti városban állandó operatársulatot szervezett, fellendítette a zenei életet (a bérletesek száma tízszeresére növekedett), a legkiválóbb szólistákat és vendégkarmestereket hívta meg. Amikor lemondott a filharmonikus zenekar éléről, mert mellőzték a szabadtéri játékok műsorának összeállításánál, a városvezetőknél a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert vezette delegáció járt közben az érdekében.

Fricsaynak 1944-ben, a német megszállást követően mennie kellett, mert a tiltás ellenére zsidó muzsikusokat is alkalmazott, így Budapestre költözött. 1945 februárjában ő vezényelte az ostrom utáni

Keresés a Múlt-koron

keresés

Legfrissebb

Legolvasottabb

- » Ellopott könyvritkaságok és múzeumi kerámia tárgyak tértek vissza tulajdonosaikhoz 09:57
- » Éveken keresztül titokban tartották Isaac Asimov halálának valódi okát 09:21
- » Az FBI genetikai oldották meg a lefejezett egyiptomi múmia rejtélyét tegnap
- » Martin Luther King utolsó évének igaz története tegnap
- » Bor, ópium és a kereszténység – egy japán vállalkozó gyötrelmei a 17. századból tegnap
- » Neandervölgyiek keze nyomát viselik az eddig talált legrégebbi faeszközök tegnap
- » Pocahontast valójában elrabolták az angolok, ám a fogságban végül szerelemből ment férjhez tegnap
- » Így tette a Vezúv a holtak városává Pompejít tegnap

Múlt-kor magazin 2015/5sz

Amikor a „kis munka” 33 hónapot jelentett - ondi kényszer munkások a Szovjetunióban

Megaláztatás Szibériában - magyar nők a Gulágon

Magyar sorsok a Gulágon: megjelent a Múlt-kor őszi száma

Jules Verne időutazásai

JÁTSSZON!

Miről híresült el I. Miklós pápa?

- Férfinak öltözött nőpapa volt
- Bezáratta az athéni egyetemet
- Oklevelet hamisított a pápaság hatalmi igényeinek alátámasztására

játszom!

f Megosztás

TÖRTÉNELMI ADATTÁRAK

keresés

első hangversenyt az Operaházban. Az intézménynek vezető karmestere lett, megszervezte a Fővárosi Zenekart (a későbbi Állami Hangversenyzenekart, a mai Nemzeti Filharmonikusok elődjét). Nevét külföldön is megismerték, a Salzburgi Ünnepi Játékokon Otto Klemperer asszisztensének hívták, 1947-ben a német dirigens betegsége miatt végül ő állt Gottfried von Einem *Danton halála* című operájának ősbemutatóján a zenekar élére. A siker nyomán Bécsbe, majd Berlinbe hívták vendégkarmesternek, itt a rádiózenekarral haláláig, az operaházban 1952-ig dolgozott. A karmesteri pulpituson Toscanini volt a példaképe, hasonló munkakapcsolatra törekedett zenészeivel, mint amilyet a Maestro kialakított az NBC szimfonikus zenekarával.

Fricsay 1948-ban exkluzív szerződést kötött a Deutsche Grammophon lemezkiadóval, együttműködésük alatt mintegy kétszáz zeneművet - több mint tíz teljes operát, ötven szimfóniát, negyven versenyművet, hangszeres és énekes zenekari darabokat - rögzített. Több felvétele - Bartók *Concertója*, 2. és 3. zongoraversenye Anda Géza zongorajátékával, Mozart *Don Giovanni*ja - nagydíjat nyert. Az idei centenáriumon 45 CD-t tartalmazó dobozban a német kiadónál felvett teljes zenekari repertoár megjelenik. 1958-ban ő dirigálta Johann Strauss műveit az Eurovízió első élő hangversenyén Münchenben.

A karmester, aki rövid ideig a tengerentúlon is működött a houstoni szimfonikusokkal, 1956-ban a müncheni opera főzeneigazgatója lett. Fricsayt Mozart és Beethoven "szakkarmesterének" nevezték, emellett Kodály és Bartók műveinek avatott előadója volt és kiváló volt olasz operák, Muszorgszkij, Liszt és Berg műveinek tolmácsolásában is. Az elsők között ismerte fel az új médiumban, a televízióban a lehetőséget, hogy közel vigye a zenét a közönséghez, ebbéli szerepében Herbert von Karajan elődjének számított. Energikus stílusára a precizitás, a kottahűség volt a jellemző, zenészeivel szigorú volt, könyörtelenül dolgozott velük, amíg el nem érte az általa ideálisnak vélt hangzást. Korának olyan kiemelkedő művészeivel dolgozott együtt, mint a zongorista Fischer Annie, a hegedűművész Yehudi Menuhin hegedűművész vagy a pályáját szinte vele egy időben kezdő Dietrich Fischer-Dieskau német operaénekes.

Fricsay élete utolsó éveiben rákbetegségben szenvedett, több műtéten is átesett, operációit követően újra és újra dolgozni kezdett. Ő dirigált Kodály Szimfóniájának bemutatóján 1961-ben a luzerni fesztiválon, ugyanabban az évben megkapta a nagy német érdemkeresztet, a következő évben Mozartról és Bartókról címmel adott ki könyvet. Utolsó koncertjének szólistája Vásáry Tamás zongoraművész volt 1961 decemberében. Fricsay Ferenc alig 48 évesen, 1963. február 20-án hunyt el a svájci Bázisban. Működése egykori helyszínén, Szegeden nevét viseli a városi fúvószenekar, valamint a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karának egyik hangversenyterme.

[Ajánlom](#) [Megosztás](#) Regisztrárlj, hogy megnézd, mit ajánlanak ismerőseid.

[Küldés Facebookra](#) [Tweet](#) [Nyomtatás](#) [Küldje tovább](#)

Címkék

2. világháború
Magyarország
zene

Olvasta már a Múlt-kor
történelmi magazin
legújabb számát?

KEDVEZMÉNYES ELŐFIZETÉS 1 ÉVRE
(4 szám)

Nyomtatott előfizetés vásárlása
bankkártyás fizetés esetén **25%** kedvezményrel.

A 4. lapszámot ajándékba adjuk.

~~6 368 Ft~~

» összetett keresés

MI TÖRTÉNT A SZÜLINAPOMON?

április

6

keresés

MAI ÉVFORDULÓK

ÁPRILIS 6.

1940

Bevezetik a cukor, a hús és zsír esetében a jegyrendszert

1980

Irak ultimátumot ad át Iránnak

1871

Megszületett Erdőssy Béla festő és grafikus

» Az összes mai évforduló

Az ismerőseid közül te lehetsz az első, akinek ez tetszik.

RSS

[Feliratkozás a Hírek RSS feedjére](#)

[Összes RSS feed](#)

Adja meg e-mail címét, és hetente megküldjük Önnek a Múlt-kor legjobb írásait!

feliratkozom

Az átpolitizált Március 15.

Az olasz fasiszmus antiszemitizmusa

Sztálin tolmácsa voltam

Múlt-kor magazin 2013/tavasz

Az FBI genetikusai oldották meg a lefejezett egyiptomi múmia rejtélyét
Így tette a Vezúv a holtak városává Pompej
Hogyan tudta egy maroknyi keresztény megtéríteni a világ legerősebb birodalmát?

Ókor